

Orientační nápisy v angličtině jsou v Tokiu výjimkou.

Peníze

Připravte se na to, že Tokio je jedno z nejdražších míst na světě. V cestovních průvodcích lze najít řadu tipů, jak se levně vyspat a najíst, ale je třeba se připravit na odliv z peněženky. Najít ve městě bankomat není úplně triviální. Jsou tam, ale dezorientovaný Evropan ho těžko najde, pokud o něj vyloženě nezakopne, takže nejlepší je si peníze vybrat předem, nebo hned po přistání na letišti Narita. Tam je bankomat snadno k nalezení za použití orientační tabule. Kriminalita se zdá být podstatně nižší než u nás, takže není třeba se bát nosit u sebe větší obnos. Mnohem větší nebezpečí než zloději pro vaši peněženku představují v Tokiu spousty možností, jak se peněz velmi příjemně a lehce zbavit.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců Lonely Planet, které v češtině vydává nakladatelství Svojtka & Co.

IN-00043/B

→ téměř psychicky agresivní – nejlepší je se jednou uklonit, otočit a odejít bez ohlížení. Moje první setkání s japonskou zdvořilostí nastalo už v letadle do Tokia, kdy Japonec sedící přede mnou se otočil a ptal se, jestli si může sklopit sedadlo. Když jsem tuto zdvořilost později v Evropě zkusil napodobit, setkal jsem se s vyřeštěným výrazem a nepochopením.

Zásadně neslušné je v Japonsku smrkání. Tradije se případ cizího hudebního dirigenta, který v Japonsku vystoupil na pódium, uklonil se, vysmrkal – a tím se nenapravitelně ztrapnil. Naproti tomu je zcela normální srkání (nudlové polévky „Ramen“) a kupodivu se toleruje dloubání v nose.

Japonská zdvořilost ale končí, když jde o vlastní ženy. Japoncům úplně schází ona nám samozřejmá evropsko-křesťanská galantnost. Neexistují drobné společenské pozornosti muže vůči ženě jako dát přednost, pustit sednout apod. Vůči svým manželkám se prý Japonci chovají podle našich měřítek jako hulváci a ony to prý splácejí svým synům, ale o tom vím jen nepřímě.

Pro Japonce je cizinec gajdzin. Zvláštní, že slovo

„gajdzin“ se tak podobá romskému „gádža“, které znamená přesně totéž. Japonské slovo gajdzin má mnohem hlubší význam než české „cizinec“. Je to člověk mimo japonskou společnost. Ke gajdzinovi jsou Japonci stejně zdvořilí jako ke svému, ale gajdzin není jeden z nich a nikdy se jím nemůže stát. Prý jsou i obchody nebo služby, kde gajdzina neobsluží, ale není v tom nic z té nenávisti, jak ji známe, která je výrazem vlastní méněcennosti. Setkáme-li se s takovým odmítnutím, bude podáno nesmírně zdvořile s mnohonásobnými úklonami. Ale nenechte se zdvořilostí mýlit – je to myšleno

Z Tokia jezdí tři šikanzeny – rychlovlaky.

vážně. Odejděte s taktéž zdvořilým pozdravem, neboť nevíte, do čeho byste si v takové situaci mohli šlápnout.

Kdo nebyl v Ginze...

Asi nejproslulejší tokijskou záležitostí není žádný palác, ale třída luxusních obchodů Ginza. Nelze být v Tokiu a nevidět Ginzu. Historie ji těžce zkoušela a několikrát musela vstát z mrtvých. Na konci 19. století ji srovnal se zemí ničivý požár. Typické japonské domky nahradily cihlové budovy na širokém bulváru v namáchaném stylu Londýna a Paříže. Ale ani to není dnešní podoba. Přišla zemětřesení. V poledne 1. září 1923 udeřilo to nejničivější. Následný oheň zuřil čtyřicet hodin, nezůstala cihla na cihle. S obnovou se sice začalo skoro hned, ale za dvacet let přišla další pohroma. Americké kobercové nálety. Zahynulo při nich 80 tisíc lidí a dvě pětiny Tokia byly srovnány se zemí. Město se ale opět probudilo. Z evropského nádechu se Ginza změnila v transatlantickém funkcionalistickém stylu.

Další fascinující nákupní lokalitou je podzemí pod tokijským hlavním nádražím. Je to v očích místních lidí téměř kultovní prostor, obrovský a obsahující nepřehledné množství podzemních restaurací, obchodů, stánků, služeb i soukromých aktivit a projevů. Je to nesmírně zajímavý prostor, o kterém místní říkají, že „nádraží nikdy nespí“.

Snímky: Jan Mihalíček